

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

IMPRES

УНАПРЕЂИВАЊЕ ПРЕДШКОЛСКОГ
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
У СРБИЈИ

Пројекат финансира
Европска унија

СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА РАДА ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Београд, 2012.

Област 1

1.1. Документи установе пружају основ за оптималан развој предшколске установе.

1.2. Документи установе међусобно су усклађени.

1.3. Све интересне групе (васпитачи, родитељи, локална заједница) учествују у осмишљавању и реализацији програма и планова.

1.4. Садржај документа обезбеђује подршку за потребе деце и њихових породица.

ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ, ГОДИШЊИ ПЛАН И РАЗВОЈНИ ПЛАН

- 1.1.1. Документи установе сачињени су у складу са прописима.
- 1.1.2. У документима су видљиве специфичности и особености делатности предшколске установе.
- 1.1.3. У развојном плану постоје јасне мисија и визија које покрећу развој установе.

- 1.2.1. У Годишњем плану предшколске установе оперативно су разрађени структурни елементи предшколског програма.
- 1.2.2. У Годишњи план предшколске установе уграђени су елементи из Развојног плана предшколске установе.
- 1.2.3. У Годишњем плану предшколске установе наведени су приоритети за програмске целине Предшколског програма.

- 1.3.1. Представници свих заинтересованих страна у заједници учествују у припремању докумената предшколске установе.
- 1.3.2. Припремање докумената заснива се на заједничкој квалитативној анализи остварености планираних активности и приоритета.
- 1.3.3. Представници свих заинтересованих група доприносе унапређивању квалитета планова и програма.

- 1.4.1. У документима предшколске установе планиране су активности за пружање подршке деци и породици.
- 1.4.2. На основу испитаних потреба деце, родитеља и постојећих ресурса, нуде се посебни и специјализовани програми којима се повећава обухват деце.
- 1.4.3. У Годишњем плану предшколске установе наведене су одговорности, динамика и начин реализације Програма заштите деце од насиља, занемаривања и злостављања.

Област 2

2.1. Физичка средина подстиче учење и развој деце.

2.2. Социјална средина подстиче учење и развој деце.

2.3. План васпитно-образовног рада групе је основа за оптимално напредовање у учењу и развоју детета.

ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД

- 2.1.1. Расположив простор вртића (унутрашњи и спољашњи) осмишљен је и користи се као средина за учење и развој.
- 2.1.2. Простор омогућава активности у малим групама, окупљање целе групе, као и самосталну активност детета.
- 2.1.3. Материјали (игровни, природни, реквизити...) уредно су сложени, комплетирани и употребљиви, доступни, класификовани и означени.
- 2.1.4. У мењању и обогаћивању средине за учење и развој учествују деца, родитељи и васпитачи.
- 2.1.5. Средина за учење (материјали, производи, панои...) одражава актуелна дешавања и васпитно-образовне активности (пројекте, теме).

- 2.2.1. У групи се негује позитивна атмосфера, спонтана и отворена за комуникацију.
- 2.2.2. Васпитач правовремено и примерено реагује на различита емоционална изражавања и специфичне реакције сваког детета.
- 2.2.3. Код деце се подстиче уважавање различитости.
- 2.2.4. У групи се поштују правила понашања о којима су се заједно договорили васпитачи и деца.
- 2.2.5. Стварају се прилике за интеракцију деце са децом различитих узраста и са одраслима.
- 2.2.6. Васпитач уважава предлоге и идеје деце у процесу планирања дневних активности.

- 2.3.1. Циљеви и задаци су постављени у складу са подацима систематског посматрања, уоченим интересовањима, потребама деце и вредновањем васпитно-образовног процеса.
- 2.3.2. Планирани задаци и активности уважавају различите стилове и форме учења детета.
- 2.3.3. Васпитач планира средину за учење водећи рачуна о различитим типовима активности и различитим изворима садржаја користећи ресурсе локалне заједнице.
- 2.3.4. Васпитач планира остваривање циљева васпитно-образовног рада на принципима интегрисаног учења током читавог дана.
- 2.3.5. У сарадњи са децом и родитељима планирају се различити мањи пројекти, на нивоу групе, вртића.
- 2.3.6. Програмирање васпитно-образовног рада је документовано – документација је доступна и користи се.
- 2.3.7. У план су интегрисане језичке и културолошке специфичности деце у групи.
- 2.3.8. Индивидуални образовни план је интегрисан у план рада групе.

Област 2

2.4. Игре и активности одговарају потребама и интересовању деце.

2.5. Ритам живљења прилагођен је потребама деце.

2.6. У установи се тимски стварају оптимални услови за адаптацију деце.

ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД

- 2.4.1. Игре и активности одговарају актуелним потребама, интересовањима и способностима детета и подстичу даљи развој и учење.
- 2.4.2. Дете има прилику да бира и учествује у различитим играма (симболичке игре, игре улога, конструкторске игре, игре с правилима, кооперативне игре...).
- 2.4.3. Учење деце одвија се кроз различите типове активности (истраживачко-сазнајне, изражајно-стваралачке, друштвене, животно-практичне...).
- 2.4.4. Непосредна дешавања и животне ситуације деце представљају изворе садржаја у васпитној групи.
- 2.4.5. Игре и активности деце осмишљене су на принципима интегрисаног и кооперативног учења.

- 2.5.1. Распоред дневних активности прилагођен је узрасним карактеристикама и индивидуалним потребама деце.
- 2.5.2. Уважавају се индивидуалне разлике међу децом у погледу културе, здравствено-хигијенских навика, потреба за храном и сном.
- 2.5.3. Постоји равнотежа активнијих и мирнијих периода током дана, без ситуација чекања и празног хода.
- 2.5.4. Свакодневно се организују активности деце на отвореном простору.

- 2.6.1. План адаптације прави се у сарадњи са родитељима пре поласка детета у вртић.
- 2.6.2. Родитељима се пружа правовремена стручна подршка.
- 2.6.3. Током процеса адаптације родитељи су непосредно укључени у рад васпитне групе.

Област 3

3.1. Деца су мотивисана и активно укључена у игре и активности.

3.2. Праћење напредовања деце у развоју и учењу у основи је процеса васпитно-образовног рада.

3.3. Деца остварују напредак у развоју и учењу.

ДЕЧЈИ РАЗВОЈ И НАПРЕДОВАЊЕ

- 3.1.1. Заједничку делатност карактерише партнерски однос дете – васпитач.
- 3.1.2. Васпитачи и деца заједно учествују у истраживању и решавању различитих проблема.
- 3.1.3. Васпитачи доприносе развијању дечје игре и активности.
- 3.1.4. Дете има могућности да се игра самостално, са другом децом, уз учешће и подршку одраслих.
- 3.1.5. У игри и активностима дете и васпитач преузимају различите улоге (партнер, модератор...).
- 3.1.6. Дете је укључено у процес документовања сопственог развоја.

- 3.2.1. У процесу праћења јасно су дефинисани циљеви и начини њиховог остваривања.
- 3.2.2. Систематско праћење је у функцији програмирања васпитно-образовног процеса.
- 3.2.3. Развој и напредовање деце прати се у различитим активностима и ситуацијама.
- 3.2.4. Родитељи су укључени у процес праћења и документовања дечјег развоја.
- 3.2.5. Родитељи се квартално информишу о дечјем напредовању и пружају им се на увид дечји радови и остала документација о детету.
- 3.2.6. Анализа добијених података и процена напредовања резултат је тимског рада.

- 3.3.1. Процена напредовања у развоју и учењу заснована је на анализи података добијених посматрањем, праћењем детета и увидом у разноврсну документацију.
- 3.3.2. Процена напредовања деце којој је потребна додатна васпитно-образовна подршка врши се на основу педагошког профила.
- 3.3.3. Процена напредовања је у функцији индивидуализације васпитно-образовног рада.
- 3.3.4. Деца, укључујући и децу којој је потребна додатна васпитно-образовна подршка, остварила су напредак у различитим областима развоја.
- 3.3.5. О дечјем напредовању у развоју и учењу постоји разноврсна документација.

Област 4

4.1. Предшколска установа је сигурна и безбедна средина.

4.2. Предшколска установа осигурава да потребе деце и породице буду задовољене.

4.3. Предшколска установа подржава учење и развој детета кроз пружање подршке породици.

ПОДРШКА ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ

- 4.1.1. Анализа ризика у установи и непосредном окружењу је основа за обезбеђивање сигурне и безбедне средине.
- 4.1.2. У предшколској установи се организују превентивне активности које доприносе безбедности у установи.
- 4.1.3. У предшколској установи функционише мрежа за решавање различитих врста насиља и заштите права детета.
- 4.1.4. Предшколска установа обезбеђује различите начине информисања и подучавања родитеља и запослених са циљем заштите права детета.

- 4.2.1. Установа примењује критеријуме за упис деце који су у складу са законском регулативом.
- 4.2.2. У установи постоји и спроводи се програм превентивно-здравствене заштите деце.
- 4.2.3. У установи постоји и спроводи се програм социјалне заштите деце.
- 4.2.4. Установа обезбеђује уравнотежену исхрану која одговара потребама деце предшколског узраста.

- 4.3.1. У установи се реализује програм сарадње са породицом којим су предвиђени различити облици и нивои сарадње.
- 4.3.2. Установа предузима мере за редовно похађање предшколског програма, посебно деце из осетљивих група.
- 4.3.3. Установа обезбеђује стручну подршку породици са циљем унапређивања родитељских компетенција.
- 4.3.4. У установи се примењују принципи индивидуализације у раду са децом и породицом.
- 4.3.5. На нивоу васпитне групе остварују се различити начини и облици међусобног информисања о развоју и напредовању деце.
- 4.3.6. На нивоу васпитне групе остварују се разноврсни начини укључивања родитеља.

Област 5

5.1. У предшколској установи поштују се права детета и одраслих и негује клима поверења.

5.2. У предшколској установи негује се клима припадности и заједништва.

5.3. Предшколска установа подржава и промовише квалитетан васпитно-образовни рад.

- 5.1.1. Сви подаци се пажљиво чувају и прикладно размењују уз поштовање поверљивости.
- 5.1.2. Права других и њихова приватност се поштују.
- 5.1.3. У предшколској установи се, ради обезбеђивања права на приватност, користи посебан простор за индивидуалне разговоре.
- 5.1.4. Примењује се активна политика против насиља и дискриминације у установи.
- 5.1.5. Деца и васпитачи учествују у различитим манифестацијама а на основу процене и заштите интереса деце коју доноси педагошки колегијум.

- 5.2.1. У предшколској установи постоји доследно поштовање норми којима је регулисано понашање и одговорност свих.
- 5.2.2. У личним обраћањима свих у предшколској установи видљиво је међусобно уважавање, поверење, толеранција.
- 5.2.3. За дискриминаторско понашање у предшколској установи предвиђене су мере и санкције.
- 5.2.4. У предшколској установи функционише систем редовног информисања родитеља о активностима и делатностима установе.
- 5.2.5. За новопридошло особље примењује се систем пружања помоћи у прилагођавању на нову средину.

- 5.3.1. Промоција вртића и његов углед израз су заједничког ангажовања запослених.
- 5.3.2. Васпитачи, стручни сарадници и сарадници размењују примере добре праксе у установи и ван ње.
- 5.3.3. Установа израђује информативне и едукативне материјале.
- 5.3.4. Рад установа се презентује у различитим медијима.

Област 5

5.4 Амбијент предшколске установе је пријатан за све.

5.5. У предшколској установи је развијена сарадња на свим нивоима.

- 5.4.1. Целокупан простор предшколске установе уређен је тако да пружа утисак добродошлице.
- 5.4.2. Простор предшколске установе је прилагођен потребама деце са сметњама у развоју и инвалидитетом.
- 5.4.3. У простору предшколске установе доминирају дечји радови.

- 5.5.1. У предшколској установи је организована сарадња и међусобна информисаност између руководећих, стручних и саветодавних органа.
- 5.5.2. У установи се тимски реализују различите врсте активности.
- 5.5.3. У предшколској установи постоји стална сарадња и размена искустава између радних јединица.
- 5.5.4. Предшколска установа остварује сарадњу са основним школама на нивоу објеката/групе.
- 5.5.5. Предшколска установа реализује сарадњу са различитим институцијама (културним, образовним...) у циљу остварења програмских циљева.

Област 6

6.1. Рад предшколске установе организован је делотворно и ефикасно.

6.2. Руковођење на свим нивоима у функцији је унапређивања рада установе.

6.3. Лидерско деловање директора доприноси развоју установе.

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА И РУКОВОЂЕЊЕ

- 6.1.1. Директор обезбеђује несметано одвијање процеса рада установе.
- 6.1.2. Постоји јасна организациона структура са дефинисаним процедурама и носиоцима одговорности.
- 6.1.3. Руководилац у складу са својим надлежностима поставља јасне захтеве запосленима у вези са задатком /очекиваном променом у раду/.
- 6.1.4. Задужења запослених у установи равномерно су распоређена.
- 6.1.5. Формирани су стручни органи и тимови у складу са компетенцијама запослених.
- 6.1.6. Развијен је систем информисања о свим важним питањима из живота и рада установе.

- 6.2.1. Директор ефикасно руководи васпитно-образовним већем и педагошким колегијумом.
- 6.2.2. Директор укључује запослене у процес доношења одлука.
- 6.2.3. Руководилац објекта благовремено предузима одговарајуће мере за решавање свакодневних проблема, у складу са својим надлежностима.
- 6.2.4. У процесу доношења одлука директор уважава предлоге савета родитеља који унапређују рад установе.
- 6.2.5. Руководиоци, у складу са надлежностима, користе различите начине за мотивисање запослених.
- 6.2.6. Директор подстиче континуирано стручно усавршавање запослених у установи.

- 6.3.1. Директор се професионално односи према раду.
- 6.3.2. Директор указује поверење запосленима и уважава њихове компетенције.
- 6.3.3. Директор показује отвореност за промене и подржава иновације.
- 6.3.4. Директор планира лични професионални развој на основу самовредновања свог рада.
- 6.3.5. Директор развија сарадњу са другим установама, организацијама и локалном заједницом.

Област 6

6.4. У установи функционише систем за праћење и вредновање квалитета рада.

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА И РУКОВОЂЕЊЕ

- 6.4.1. Директор планира и остварује инструктивни увид и надзор у свим сегментима рада установе.
- 6.4.2. Стручни сарадници планирају и остварују педагошко-инструктивни рад у установи.
- 6.4.3. Рад стручних органа у установи у функцији је праћења и подстицања развоја и напредовања деце.
- 6.4.4. Директор предузима мере за унапређивање васпитно-образовног рада на основу резултата праћења и вредновања.
- 6.4.5. Директор учествује у раду стручних тимова.
- 6.4.6. Тим за самовредновање континуирано остварује самовредновање рада установе.

Област 7

7.1. У предшколској установи обезбеђени су потребни људски ресурси.

7.2. Људски ресурси су у функцији квалитета рада предшколске установе.

7.3. У предшколској установи су обезбеђени/постоје материјално-технички ресурси (простор, опрема и дидактичка средства).

7.4. Материјално-технички ресурси предшколске установе користе се функционално.

- 7.1.1. У предшколској установи је запослен потребан број васпитача и стручних сарадника и сарадника у односу на број деце.
- 7.1.2. Васпитно-образовно особље има прописане квалификације.
- 7.1.3. Број осталих запослених у складу је са прописима.
- 7.1.4. Квалификације осталих запослених су одговарајуће.
- 7.1.5. Предшколска установа у своје активности укључује стажисте и волонтере.

- 7.2.1. План предшколске установе за даљи професионални развој утемељен је на редовном самовредновању.
- 7.2.2. Запослени се стручно усавршавају у складу са годишњим планом стручног усавршавања.
- 7.2.3. Запослени примењују новостечена знања из области у којима су се усавршавали.
- 7.2.4. Приправници се уводе у посао у складу са програмом увођења приправника у посао.
- 7.2.5. Васпитачи и стручни сарадници тимским радом доприносе унапређивању квалитета васпитно-образовног рада.
- 7.2.6. Васпитно особље на основу самоевалуације унапређује професионално деловање.

- 7.3.1. Предшколска установа располаже простором за рад у складу са нормативом.
- 7.3.2. Простори предшколске установе задовољавају здравствено-хигијенске услове.
- 7.3.3. Простор предшколске установе опремљен је у складу са нормативом.
- 7.3.4. Предшколска установа је опремљена потребним дидактичким средствима за реализацију квалитетног васпитно-образовног рада.
- 7.3.5. Простор је уређен тако да одговара потребама деце свих узраста.

- 7.4.1. Материјално-технички ресурси су у функцији остварења циљева васпитања и образовања.
- 7.4.2. Дидактичка средства се користе у циљу постизања квалитета васпитно-образовног рада.

